

DJEČJI MANIFEST IZ KÖLNA – KAKO BI IZGLEDALI GRADOVI PRIJATELJI DJECE DA SU DJECA GRADONAČELNICI?

Na **svjetskom Summitu Gradova prijatelja djece** održanom u organizaciji UNICEF-a u Kölnu od 15. do 18. listopada dodijeljene su nagrade ChildFriendlyCitiesInspireAwards 2019, gdje se Opatija plasirala među pet finalista u kategoriji “**Značajno sudjelovanje djece**” te je svrstana na popis 20 najboljih svjetskih gradova prijatelja djece koji potiču inovativna i nadahnjujuća rješenja i projekte za poboljšanje dječjih prava na lokalnoj razini. Summit je okupio preko 600 sudionika – gradonačelnika, lokalnih čelnika, stručnjaka iz domene dječjih prava i participacije te djecu i mlade iz cijelog svijeta, a organiziran je povodom obilježavanja 30. obljetnice donošenja Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima djeteta.

Tijekom devet mjeseci uoči Susreta gradova prijatelja djece u Kölnu u listopadu 2019. godine, više od 120 000 djece i mladih iz 167 zemalja dijelilo je svoje stajalište o ovom pitanju. Inicijativa gradova prijatelja djece (CFCI) i Savjetodavni odbor za djecu i mlade, kojeg čini 70ero djece i mladih iz cijelog svijeta, podijelili su Manifest i njegove preporuke s gradonačelnicima i lokalnim čelnicima na Susretu, 18. listopada 2019. godine.

Ovaj Manifest Gradova prijatelja djece sastavljen je od riječi i izraza djece i mladih. Djeca su također odredila dizajn Manifesta. Evo što imaju reći gradonačelnicima i lokalnim čelnicima:

***Naši gradovi. Naši životi. Naša budućnost.
Gradovi prijatelji djece – Manifest djece i mladih***

Djecu i mlade cijenimo, poštujemo i odnosimo se prema njima pošteno

Da smo gradonačelnici, stvorili bismo gradove ili zajednice prijatelje djece u kojima:

- Svi se međusobno poštuju i poštuju prava i dostojanstvo djece i mladih.
- Uključenost, raznolikost, solidarnost i gostoprimstvo su osnovne vrijednosti.

- Političari, učitelji, odrasli, mladi i djeca vjeruju, slušaju i pokušavaju razumjeti jedni druge.
- Djeca i mladi se ne moraju suočiti s opasnošću, nasiljem ili diskriminacijom. Svi su jednaki.
- Djeca imaju konkretne mogućnosti uživanja svojih prava, razvoja i rasta bez brige o tome da će njihovo zdravlje biti narušeno zagađenjem ili opasnostima uzrokovanim klimatskim promjenama.
- Ljudi zajedno rade na stvaranju ekonomskih prilika i sigurnosti za svu djecu, mlade i njihove obitelji.
- Djeci, mladima i njihovim obiteljima nude se dobre obrazovne i zdravstvene usluge.
- Sigurno je igrati se i hodati vani.
- Dječji rad je zabranjen, a djeca su zaštićena od opasnog radnog okruženja.
- Agenda 2030. uključena je u lokalne politike i promoviraju se ciljevi održivog razvoja.
- Postoji mir, ljubav, poštovanje i zabava.

*Sva djeca su uključena
Da smo gradonačelnici, stvorili bismo gradove ili zajednice prijatelje djece u kojima:*

“55 % mladih su iskusili diskriminaciju i osjećaj isključenosti u njihovom gradu.” (Anketa Gradovi prijatelji djece, Unicef)

- Sva djeca i mladi mogu sudjelovati u svim aktivnostima i pristupati svim uslugama bez diskriminacije. Posebnu pozornost treba posvetiti djeci s teškoćama u razvoju, djeci migrantima i izbjeglicama, seksualnim i rodnim manjinama, beskućnicima itd.
- Djeca migranata i izbjeglice i njihove obitelji uključeni su u sve načine života u gradu ili zajednici, primaju usluge zaštite i pomaže im se u komunikaciji (tumačenje, prijevod, posredovanje).
- Djeca i mladi s invaliditetom uključeni su u sve načine života u gradu u kojem žive. Javni prijevoz mora biti dostupan, uklonjene su arhitektonske zapreke, parkovi, trgovi i pločnici prilagođeni su osobama u invalidskim kolicima, a više usluga i pomoći dostupno je djeci s teškoćama u razvoju i njihovim obiteljima. Na svakom semaforu se čuje zvuk.

“Da sam gradonačelnik, naglasak bih stavio na dječje potrebe, zato jer ne mogu utjecati na financijsku situaciju njihovih skrbnika.”

Nijedno dijete ne živi u siromaštvu. Grad nudi socijalno stanovanje, pristupačnu hranu i kantine, besplatne aktivnosti za djecu, besplatne školske materijale i obroke te povećane i izdvojene proračune za djecu i mlade.

- Prema djevojčicama i dječacima se odnosi jednako, a rodna ravnopravnost se promovira kroz kampanje za podizanje svijesti o ravnopravnosti spolova i poštivanju rodne raznolikosti, također se baveći ulogom medija.

Djeca imaju pravo reći svoje mišljenje i njihovo mišljenje se uvažava. Da smo gradonačelnici, stvorili bismo gradove ili zajednice prijatelje djeci u kojima:

- Odrasli imaju pozitivan stav prema sudjelovanju djece, te mišljenje djece i mladih uzimaju ozbiljno.
- Odrasli slušaju djecu i mlade, te koriste riječi koje oni mogu razumjeti.
- Odrasli ne daju prazna obećanja.
- Postoje vijeća škola i mladih kako bi se uspostavila fluidnija i učestalija komunikacija između djece, školskih odbora i političara.
- Djeca i mladi mogu dati povratne informacije i izraziti svoje stavove i zabrinutosti (kroz mehanizme za pritužbe) i dobiti povratne informacije o tome kako napreduju aktivnosti i projekti koje su predložili.

„Ne mogu glasati pa se moj glas teže čuje. Osjećam da su mladi često gurnuti u pozadinu kod odlučivanja.”

- Tehnološke i druge manje tradicionalne platforme koriste se za komunikaciju s djecom i mladima.
- Angažman s djecom i mladima je proaktivan.
- Djeca i mladi dobivaju sve potrebne informacije za donošenje odluka o svim pitanjima koja ih se tiču.

“ Čini se da donositelji odluka nikada ne slušaju mlade. Obećaju mladima da neće smanjivati sredstva za obrazovanje, ali ih svejedno smanje. Kad mladi sudjeluju u školskim klimatskim štrajkovima, ne čini se ništa nego im se kaže “posadite drveće kako bi spasili svijet”. ”

- Djeca i mladi imaju pravo glasa u školama i na lokalnim izborima.
- Djeca i mladi imaju mjesta za susrete za organiziranje vlastitih inicijativa.
- Djeca i mladi imaju priliku sudjelovati u procjeni zakona i projekata koji utječu na njih.

Djeca imaju dobro obrazovanje. Da smo gradonačelnici, stvorili bismo gradove ili zajednice prijatelje djece u kojima:

“24 % mladih identificiraju nedostatak dobre edukacije kao pitanje koje ih najviše zabrinjava u njihovim gradovima.” (Anketa Gradovi prijatelji djece, Unicef Izvještaj, srpanj, 2019.)

- Poboljšana je kvaliteta obrazovanja.
- Edukacija je besplatna i uključiva za sve.
- Djeca i mladi mogu utjecati na odluke koje na njih utječu u školama, zajedno s učiteljima i njihovim obiteljima.
- Učenje i životne vještine promoviraju se kreativnim učenjem i igrom, a školski programi povezani su s poslovnim mogućnostima.
- Škole nude kvalitetne, zdrave i održive školske obroke.
- Poboljšavaju se i održavaju školske ustanove. Djeca i mladi imaju pristup prostoru u kojem mogu proučavati, čitati i pristupati računalima kako bi potaknuli učenje.

“Pobrinuo bih se da se u školi svi osjećaju ugodno.”

- Škole su otvorene u popodnevnim satima kako bi se mogle koristiti za društvene, kreativne i sportske aktivnosti.
- Škole pružaju informacije o socijalnim pitanjima, kao što su nasilje, rasizam ili spolna diskriminacija.
- Djeca i mladi imaju pravedne i odgovarajuće dužnosti.

Djeca odrastaju zdrava. Da smo gradonačelnici, stvorili bismo gradove ili zajednice prijatelje djece u kojima:

- Svi imaju pristup kvalitetnim zdravstvenim domovima u blizini mjesta u kojem žive.
- Ovisnosti među djecom i mladima (duhan, alkohol, kanabis, tehnologije) sprečavaju se kampanjama, grupnim raspravama i rekreacijskim aktivnostima s ljudima koji su imali iskustva s ovisnostima. Prodaja alkohola djeci mlađoj od 18 godina trebala bi se više provjeravati.

“Smatram da bi zdravlje trebalo poboljšati na mnogim područjima, ne samo za djecu, već i općenito.”

- Zdrava prehrana promovira se kroz informativne kampanje i školske obroke, a postoji i pristup zdravoj i lokalnoj hrani po pristupačnim cijenama.
- Djeca i mladi zaštićeni su od zdravstvenih učinaka onečišćenja zraka.

Djeca su sigurna i zaštićena. Da smo gradonačelnici, stvorili bismo gradove ili zajednice prijatelje djece u kojima:

- Postoji mir. Izbjegavaju se ratovi i sukobi na temelju učenja dobrih praksi nenasilnog ponašanja. Djeca i mladi zaštićeni su od utjecaja oružanih sukoba.
- Djeca i mladi zaštićeni su od svih oblika nasilja, uključujući obiteljsko i seksualno nasilje.

“Da smo gradonačelnici, uložili bismo više u obrazovanje, a ne u rat – uložili bismo više u olovke umjesto u puške i metke “

- Ranjivo stanovništvo i manjine su zaštićene, a posebno se razmatraju zločini iz mržnje.
- Javni prostori, kao što su škole, ulice i parkovi, sigurni su i dobro osvijetljeni.
- Promoviraju se sigurni školski putovi i svijest o ulozi koju bi tvrtke trebale odigrati: tvrtke trebaju pružiti pomoć djeci u slučaju potrebe i pustiti ih da koriste toalet i telefon u hitnim slučajevima
- Policija je pristupačna djeci i educirana kako se baviti djecom i mladima.

Djeca se mogu lako kretati. Da smo gradonačelnici, stvorili bismo gradove ili zajednice prijatelje djece u kojima:

- Javni prijevoz je siguran, pristupačan i prilagođen rasporedima i potrebama djece i mladih, uključujući škole, sportske, društvene i kulturne aktivnosti. Ulične svjetiljke, sigurni prijelazi i široki nogostupi su važni.
- Javni prijevoz prilagođen je osobama s invaliditetom.
- Količina i cirkulacija vozila u gradu su kontrolirani.
- Postoje biciklističke staze i parkirališta za bicikle radi lakšeg prijevoza i zaštite okoliša.

Djeca odrastaju u čistom okruženju. Da smo gradonačelnici, stvorili bismo gradove ili zajednice prijatelje djece u kojima:

- Postoji više zelenih prostora poput parkova i školskih vrtova.
- Javne zgrade i javni prostori obnavljani su prema urbanoj umjetnosti, muralima, grafitima i slikama.
- Ljudi poštuju i brinu se o okolišu. Želimo da kampanje vode brigu i održavaju naše četvrti, plaže i planine čistima, a mi prinosimo svoje malo zrnca pijeska kako bismo napravili bolji svijet.

- O javnim prostorima se brine i poštuje ih se. Svi razumiju da je grad dom za svih.
- Smeće se uklanja s ulica.
- Smanjeni su štetni plinovi ispušteni u atmosferu.
- Obilježavaju se Međunarodni dan borbe protiv klimatskih promjena (24. listopada) i Svjetski dan zaštite okoliša (5. lipanj).
- Promiču se ciljevi održivog razvoja, posebno oni koji se odnose na okoliš i borbu protiv klimatskih promjena
- Promoviraju se hidraulička i solarna energija, a nuklearne elektrane uklanjaju.
- Svi recikliraju i ponovo koriste materijale, posebno čepove za uši i baterije. Postoji više kanti za smeće i vreća u boji za prepoznavanje onoga što treba reciklirati.
- U školama se održavaju natjecanja i nagrađuju oni koji najviše recikliraju.
- Ne prodaju se niti koriste plastične vrećice, samo papirnate.
- Poboľšan je odnos prema životinjama i postoji više resursa za brigu o napuštenim kućnim ljubimcima.

Djeca se mogu igrati i zabavljati. Da smo gradonačelnici, stvorili bismo gradove ili zajednice prijatelje djece u kojima:

“38 % mladih osjećaju da nemaju dovoljno prostora za igru i druženja s prijateljima.” (Anketa Gradovi prijatelji djece, Unicef Izvještaj, srpanj, 2019.)

- Postoji više prilika za igru i druženje u parkovima, sportskim terenima, trgovačkim centrima, kinima na otvorenom, knjižnicama i više prostora za druženje.
- Postoje izleti za sve uzraste.
- U knjižnicama se održavaju aktivnosti pripovijedanja i prostori za igru.
- Poboľšani su vanjski prostori za slobodno vrijeme i uključuju svih nas koji se možemo zajedno igrati.
- Postoje sportski događaji i veći broj sportova, s više sportskih aktivnosti u školama i više sportskih parkova, za tenis, nogomet, vaterpolo, atletiku, biciklizam; svi su prilagođeni osobama s invaliditetom.

Djeca imaju vremena sa svojim obiteljima. Da smo gradonačelnici, stvorili bismo gradove ili zajednice prijatelje djece u kojima:

“86 % mladih želi provesti više vremena sa svojim roditeljima.” (Anketa Gradovi prijatelji djece, Unicef Izvještaj, srpanj, 2019.)

- Djeca i mladi mogu provesti više vremena s roditeljima.
- Međugeneracijski odnosi se grade i jačaju.
- Prikuplja se novac za plaćanje mjesta boravka za bake i djedove ako im zatreba kako da ih djeca mogu posjećivati.
- Postoje društvena mjesta s aktivnostima za sve uzraste.
- Dan djedova i baka obilježava se s aktivnostima za cijelu obitelj.

Izvor: UNICEF